

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 9(37) SEPTEMBRIE-2023

Nr. 9 (37)/ SEPTEMBRIE 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

O istorie versificată a petrolului
Av. Dr. Pașcu BALACI

70

Ce paradox: în țara cu petroluri...

Ce paradox: în țara cu petroluri,
Pe timpul dictaturii ceaușiste,
N-aveam benzină: cât erau de triste
Atâtea cozi de oameni strânși ca-n stoluri.

De frig, ne înveleam, tușind, în țoluri;
La butelii ne înscriam pe liste,
Mulțimi se-ncumetau ca să reziste
La ale foamei crunte protocoluri.

Unii șoferi își împărțeau dreptate,
 Pitindu-și *Dacia* la gazolină
 Și-o adăpau și tineri și-n etate

La țâța țevii – octanică morfină !
 Așa-am trăit: călcând țigetei pe spate,
 Cerșeam la drumul mare ... motorină!

71

E păcura *picula* latinească...

E păcura *picula* latinească ³⁵,
 Căci doar a noastră limbă rezervor
 La alte graiuri , bine stătător,
 Păstrează *esența* Romei cea crăiască.

Un semn că dacii aprindeau cu iască
 Acele grunduri scoase sub pripor
 Din puțuri îndreptate cu topor
 Ca-n iarna de aici să se-ncălzească.

Prin vremi , am încălzit străini și-ocale
 De bun țigetei am băjenit spre-apus
 Și către miazăzi la mari pașale;

Se desfășoară firul de pe fus,
 N-avem curaj să ne uităm prin oale:
 Cât s-a cărat și cât mai e de dus ?

³⁵ *picula*, de la diminutivul cuvântului latinesc *pix, picis* (smoală), *picula liquida* – păcură lichidă (n.a.)

72

Singura *mină de petrol* e-n România...

Singura *mină de petrol* e-n România ³⁶
 Sub dealul subcarpatic de curbură:
Sărata-Monteoru, ce untură
 Îți dete Domnul să-I aprinzi făclia ?

În locul unde dacii-aprins-au via,
 Urmașii - au început o aventură
 Săpând fântâni cu frânghii la centură,
 Să suie aici petrolului domnia.

Spre subterane galerii de-afară
Cobori acum rapid cu ascensorul;
Vezi cum se scurge o rășină rară:

Țițeiul despletit precum fuiorul
Din roca meoțiană ³⁷ milenară
Să umple răbduriu întreg ulciorul...

³⁶ În perioada interbelică s-a înființat la Sărata - Monteoru singura mină de petrol din acea vreme în [Europa](#). Mina este unicat pe continentul nostru întrucât din aceasta se extrăgea destul de mult petrol prin galerii subterane de la o adâncime de 240–320 m. Lucrările la mină au început în anul [1925](#) și a cuprins două perioade: între anii [1925](#) – [1948](#) și apoi între anii [1978](#) - [1994](#). Mina avea o galerie principală în care se cobora cu ascensorul; din ea se săpau sonde orizontale prin straturile de [marne](#) către cele de nisip petrolifer, de unde petrolul se scurgea în puțul nr. 42 pentru a fi scos cu pompele la suprafață (n.a.)

³⁷ Roca meoțiană, adică roca depusă în adâncurile pământului din imemoriala vreme când teritoriul Moldovei a fost acoperit de Marea Meoțiană, după Marea Pontiană. Marea Meoțiană a fost urmată apoi de Marea Sarmatică și Marea Badeniană, apud Wiki. (n.a.)

73

Petrolul care schimbă gândul

- *N-avem petrol, iar Rusia e mare!,
Strigat-a Hitler către generali
Și cel mai cunoscut din caporali
Dete cu pumnul în tăblia tare*

*A mesei cu secreta adunare;
A ordonat ca monștrii grei, letali
Din tancuri să nu intre triumfali
În Moscova albită sub strânsoare.*

*-Să ne-ndreptăm armata către Baku
Și spre petrolul african deîndată !
Și Fuhrerul mai furios, ca dracu,*

*Țipă spre toți: Acum sau niciodată,
Voi face Caspica bogată lacu'
Cel mai nemțesc țărâm din lumea toată!*

74

*Festung Europa**

*Să-și apere petrolul din Ploiești
A-ngrămădit Hitler cu-ngrijorare
Sute de tunuri grele și ușoare,
Sute de mitraliere, ce cu clești*

Mai poți desface țevi când le –nroșești

Cu tirul spre-avioane agresoare
Ce vin urlând prin plumbi și prin trasoare
Să spargă și timpane și ferești.

A fost cea mai teribilă strânsură
Din Europa, cu puteri de foc;
Se ucidea pentru petrol cu ură

Și n-am avut, ca mai demult noroc
Să fim învingători , iar nu lătură:
La masa celor mari n-avurăm loc.

4

* *Festung Europa*, adică *Fortăreața Europa*. Ploieștii au devenit în acest fel un punct central al așa-zisei fortărețe Europa a lui Adolf Hitler, cel mai bine apărat, dar și cel mai vizat de inamic (forțele Națiunilor Unite)³⁴⁴ și, în consecință, cel mai vulnerabil. Însuși premierul britanic Winston Churchill avea să considere că, din Fortăreața Europa (Festung Europa), în zona petroliferă Ploiești se afla „rădăcina pivotantă a puterii germane”³⁴⁵. Iar, având în vedere dispozitivul de apărare creat în jurul marilor rafinării, numeroși autori au vorbit despre o veritabilă Festung Ploiești. Dintr-o lucrare deja cunoscută extragem următoarele rânduri despre fortăreața Ploiești: „Hitler a înzestrat-o cu o redutabilă apărare antiaeriană: 40 de baterii îngropate, fiecare dotată cu șase tunuri de 88, cărora li se adăugau baterii mai ușoare, sute de mitraliere, patrulă escadrile «Messerschmidt» 341 Cf. James Dugan, Carroll Stewart, Ploesti..., p. 25. 342 Vezi Gh. Buzatu și colab., Din istoria unei zile, Iași, 1979, p. 105 și urm. 343 A.N.R., fond Președinția Consiliului de Miniștri, dosar 106/1944, f. 58 („V.B.” din 5.8.1943). 344 Potrivit lui Leon Wolff, Ploieștii reprezentau pentru Aliați „obiectivul prioritar Nr. 1 în întreaga Europă a Axei” (cf. Low Level Mission, New York, Arno Press, 1972, p. 190). Vezi și Constantin Chiper, Orașul Ploiești – obiectivul strategic..., în Ilie Manole, ed., Societate și Armată..., p. 136-140; Vasile Berheciu, Sistemul de apărare antiaeriană din zona strategică Valea Prahovei în anii 1943-1944, în Societate și Armată..., p. 133-136; Jipa Rotaru, Bombardamentul de la 1 august 1943: victorie sau înfrângere?, în Societate și Armată..., p. 140-143; Gheorghe Boblea, Acțiunile trupelor de jandarmi pentru salvarea avutului cetățenilor și stingerea incendiilor produse de bombardamentele americane (1943-1944), în Societate și Armată..., p. 144-145; Aurel David, Șerban Pavelescu, Organizarea apărării antiaeriene în zona petroliferă Valea Prahovei în perioada 1942-1944, în Societate și Armată..., p. 146-148; Ion Aramă, Impactul psihologic al bombardamentelor americane din 1943-1944 asupra autorităților și opiniei publice din România, în Societate și Armată..., p. 149-150; Aurel Pentelescu, Colonelul american Crowne în România: Apărarea a.a. – „Rezultate cu totul excepționale”, în Societate și Armată..., p. 150-153. 345 Apud James Dugan, Carroll Stewart, Ploesti..., p. 3; Alesandru Duțu, Florin Constantiniu, Raidul american asupra Ploieștiului din 1 august 1943. Mărturie inedită, în „Revista Istorică”, nr. 7-8/1991, p. 412. 346 James Dugan, Carroll Stewart, Ploesti..., p. 33

Apărarea Ploieștilor totaliza 52 de aparate, iar pe aerodromurile învecinate alte 60 de aparate de vânătoare. ÎNTREGUL ANSAMBLU ALCĂTUIA «FESTUNG PLOIEȘTI», «FORTĂREAȚA PETROLULUI» – CEA MAI MARE CONCENTRARE DE FOC DIN ÎNTREAGA EUROPE (Ghe. Buzatu, O istorie a petrolului românesc, pp.395- 396)

75

Petrolul e un fel de duh al Terrei

Petrolul ca un fel de duh al Terrei,
Închis în lămpi arabe de-Aladin,
De le mângâi pe luciul lor fin
Precum pielița caldă a Venerei,

Din Eufrat la marginea Canberrei,
Din tundră în ținutul rece, andin,
Vedea-vei fumuri ce se-nalță lin
Din mlaștină până-n hățșul Sierrei.

Să-l implorăm pe spiridușu-octanic
Să nu mai iasă-n veci la vreo poruncă:

Năvala lui prin țevi e-un act satanic

Ce-asvârle toată lumea în speluncă:
Pământu-ntreg a devenit vulcanic
Și pufaie petrol din munți spre luncă.

76

Petrolul –negrul măr al discordiei

Nici aurul și nici argintu-n vreme
N-au provocat vreodată atâta ceartă,
Ca și petrolul din conducta spartă.
Țițeiul este prima dintre teme

Sub care agenda de discuții geme.
În toată lumea nu există-o artă
Ce ar putea ascunde sub vreo toartă
Această bubă-a bubelor supreme.

Țări mici ce stau pe un ocean de naftă
Sfidează țări puternice, lipsite
De magicul petrol, de marea-i baftă.

Și-aici începe un labirint de mite,
De *lobby*, pentru ca această neagră aftă*
Să fie-mpunsă de adânci cuțițe.

***aftă** – o bășică plină cu lichid opalescent, care apare pe mucoasa gurii sau a faringelui și care, prin spargere, lasă în loc o mică ulcerăție. – Din fr. aphte, lat. aphtae.

77

Despre muzeul național al petrolului

Țițeiul nostru are muzeu național;
Firește, la Ploiești, orașul naftei
Și al Republicii, al șansei, baftei,
E burgul cu destinul crucial,

Dar în războaie cu destin fatal.
Vezi primul foraj, un rod al faptei,
De-a pruncului Mariei ori al Saftei:
Cu *hecna** mare trasă de un cal

A început această odisee
Ce-a pus pe-a lumii hartă România,
De care mulți n-aveau măcar idee,

Când s-a aprins pe Sărindar făclia
Cu-al nost' petrol mai cald ca o femeie
Și-mprăștiind în țară bucuria.

* *hecna*- un fel de găleată de mai mari dimensiuni trasă de un cal și folosită la exploatarea petrolului (n.a.)

78

Cum s-a născut petrolul

Pământul geme de osânză caldă
Și-n mări proliferază cetacee,
Enormi tiranosauri pe-o alee
Se-ndreaptă către ierbivore-n haldă

Și, în curând, cu sânge valea scaldă.
Un meteor gigant din Căi Lactee
Lovi depozitul de sebacee
De la delfini la ultima bașoaldă:

Un nor mai crunt ca moartea învelește
Cu un lințoliu înghețat pământul
Murit-au toate, de la ied la pește,

Untura strecuratu-s-a-n mormântul
De unde omu-n sape și cu clește
Prin țevă își extrage zăcământul.

79

Dacă s-ar strânge într-un loc petrolul

Dacă s-ar strânge într-un loc petrolul
Cât s-a extras de-atâtea mii de ani,
Din tundră, din deșert, dintre bostani,
S-ar umple o mare. Ea ar fi simbolul

Goanei după putere, râvnit , ghiolul,
Urât mirositor , unde sârmani
Ar încerca să facă niște bani
Pe la reflux, când strânge-vor nămolul.

O altă *Mare Neagră*, dar *reală*,
Umplută cu găleata, cu sacaua
Și cu sudori fierbinți de osteneală:

- *Mai mare e daraua ca ocaua !* *-
Mai bine-ar fi o mare de cerneală
Să scriem cât de cruntă ni-e beleaua !

* *Mai mare e daraua decât ocaua*, expresie populară ce înseamnă prea multă osteneală pentru obținerea unui lucru neînsemnat (n.a.)